

درگاه

اون بش کونده بر نشر اولنور علم وضعت مجموعه می

برنجی سنه: ایکه بی جلد

نومرو: ۲۱

۲۰ شباط ۳۳۸

تکاشنا

«مراق»

مولیر: احمد وفیق باشا - تورک تیاتروسى: شىاط ۱۰

تورک تياتروسىنىڭ، موليرنىڭ اوچىوزىنىڭ سەنەى مەنسەپىلە رەرتوئارىيە ادخال ايتىدىكى بويىچەسى، ايلك تەنلىك كورمىك نەسب اولادى. فقط بو، نەپەسە اولورسە اولسون، قاچىرلەق بىرپەس دە دىگەلى. ايتىشە بونك ايغون، تورک تياتروسىنىڭ ايكنجى دىقە

نەقەدار كىچىك مەرسە مەرسەدە يان يانە بولونورلردى، بولوكە، چاندرە، آغارەدە، موضەدە بىلە. هېچ بىر لاقىردى ايغورلر، ايلە توفىكنىڭ مەنەزەنى مەخافەتە ايدەرك بونى، سوغوقىن قىمەش دورىيور، كوزلرى، بوسىك كرىنى كورمىك ايغون يورولش، شەدى نەدەيسە قىانەق كې يارى ايتىق دوروركن بردن بىر تىلاش اولدى.

شەپلە چاروش عىنى زەمانە «آتش» دېە باغىرەشلىرى. شەپلەك سولەدىكى استەماتە آتش ايتىك ايغون توفىكنى اوزاتەقنى زمان تەنكى ائىدن دوشدى و «ياندەم!... آناجەم!...» دېە باغىردى. دىندىن بىرى اوچ كره آتش ايدىن زارالى «يە نەولەك حق؟» دېە باشى دوندورنچە كەشەنەلىك غىرەتلاغىدن بىر قىسقىچە كې قان قىشەيرەدىقنى ومان آرقاقى اوستى دوشدىكىنى كوردى.

آرقاداشنىڭ يانە كىدوب اونك بىر قايانك ايلرىسە دورىلش وجودىنى قالدېروب سېر بىرە چىكىدى. بى بىزى مەساراران رەنكەز چەرمەسىنىڭ ايجەندە قاپانان كوزلرى يارى آزالانوب بىر شى ايسەمكە دوراندى، سەسى چىقىيوردى. غىرەتلاغىدن آجىلان دەلىك بىر كوروك دىلى كې قانقوب ائىيور، ابراهيم بىر شى سولەمك ايتىدى، فقط او دەلىكەن مەنەس آلىشىندە بىشەيران قان بوزىنە بولاشدى. بىر بىر چىركەن آلدېرەبارق «صارغى پاكتەن نەدە؟» دېە سوردى. جواب آلامادى. جاكتەك اوچىدن كەندىسەك كى چىكوب بوغازى صانغە باشلاىدى. حق باشى ابراهيمك اووزىنە دايادى. كەنىش كەنىش كوكسى شەشەرك چاقوب نەس آليوردى. كوزلرى حالا قاپالىدى، بوزى اولو چەرمەسى كې آن يان مەسارار ييوردى. بىر قورشون مەسلى كې كوجا كەكە كوزلرى آچمە چالەشەدى. ابراهيم اونك بىر شىلر سولەك ايسەنىكى آكلەيرق قولاغى آغىزىنە دوغرى يانلاشەردى.

بىر بىر آغزىدىن كەكە باشلايان قانلە بىر بىر كوج حالە «ابراهيم... جىسەنلەرە قاووشاچقىم؟» دېە بىلدى. و كوزلرى قاپادى.

... زارالى ابراهيم اونك جىركەشە وجودىنى، قارلە اوستىنە بىر قوبىردى...

مەسلىنى مەزاد

تەنلىدىن خېر آلەچە درحال كەتەم. مەنەت ادبەسەنك بىر سەنەت تەسادفەلە ايتىدىكى بويىچەسى موليرە مەند بىر چوق خايلەرلەرە خصوصى بىر قىتى حاتەردى. بىر كره. مۇلەك مەسوك ائىردى؛ ئانىيا مولير، دردەنچى دىقە اولەرق بالەلەت «مراق» رولى اوتىاركن بىسە زارزور بىيەردى. چونكە بىسەدە كې مەراقىن دىك، حەقىقەتە خەستەيدى، و بىر قاچ سەت مەسوكرا ايتى رەبە آروەندە قان قوشەسارق جان وىردى.

«مراق» دوققورلەرە آتەلەش بىر طاشدى. فانا مولير «لاەلاج» خەستەلىك كەنىلەمى؟ چونكە بىشەلرى، بالەسە دوققورلەر، اوبەلە دىيورلەرە نەدە؟ دوققورلەرە چوق اوغراشەدى. «دوققورەك عشق» زوراكى طەب «ھى بولمۇرە شىلەر.

قوۋەدى ايلە «فارس» ك مەنەقەنى بىر خەلەسى اولان بويىچە سەدەك خيال خەستەسى اولان كەسەنك دوجار اولەقنى غەبەت، جام و خەستە زوچە اھتام بىل ايدىر كورونەرك دولانچى چوبىردن بىر قەدىن قازانچىدىن باشقە بىر شى دوشەنەن اجزى و دوققور طرفەن خەستەلىك بولونماي... ايتىشە قوۋەدى بى لازم اولان مەلۇمە.

على المەدە غرايلىرىنى قوق المەدە غرايلىكلەرە قادار وارديران قاپا صابا دوققورلەر، ائىدىسەنك خەستەلەنە ايتەمەزق ھەرقەستەدە استەزە، قەقەمە، پالچاچوۋە قانقەن خەمتەجىدە «فارس» ايغون بىر واسطە.

«پەنى» و «بىلەكچە قادىلەر» دە اولەقنى كې بونەدەدە عائە رەيسەنك فنا خوي دولايىسەلە فائەلە دوغرو يورالانان بىر عائەلە حەكەمەسى وارەد.

رحاقتى ائەدى بوغازى، مەراق دولايىسەلەدەركە مكار، و حەلەكار، بىر قەدەلە اولەلييور، قىزى سەلەك باشە فنا براوكى آنا كەتەيور، عىنى سەلەقەزىنە، صرف كەندى يەنىندە بىر طەب بولونون دېە، قاپا بردوققورلەر، ايتىق ائەدىنىك اوغلى طاشەلەلەز دوجانە غىرە ايتەيور. فقط قىزە مەقەومى، خەستەلىك ايلە رحاقتى ائەدىنىك برادىرىك غىرى سەلەسەندە بونك او كى آلەيور و قىز ايتەدىكى دىلەتلىكە وارەيور.

بىسە بو... تەنلىك مەنە كەنچە: ايلك مەسلى تەنلى بىلەمەم، فقط بوسەر پەقەت مەقە براويون اولادى. بىسەك انسانى بىلە سەورەكەن قوۋى اولاسەيدى، سەنەتكارلەر كوجوچك تياترونى دولەيران قەقەلر بىرە ھەلەلە ايتە سەقەتەندىن صومورەش تەشە. كرلر قارشىندە بولونەجەقە. او بونك بونون بونى «مراق» رولى بايان بىزاد بىكك اووموزلەنە يوكلەندى. بىزاد بىكەدە بونىك قالدېراچق قوتەد اولەقنى اثبات ايتىدى.

بىزاد بىكە صىق صىق تەشەف ايدەن خەمتەجى قىز رولى قنار خاتم اوتىا يوردى. بىر چوق مەنەلەك كەندىسەدە كوردىكى شەو نەقەسەلە، بردلو انىت ايدەمەدىكى خەفە و چالەك بىر قەدىن رولى بىرە مەكەن

جنگ نامە

۲

قائىك آرى

— مەبەد — [۲]

— بىمەدە بىر قىلەم اولاجى. بونون كون دالار آراسىندە كىزەركە بىر قىلەم.

بەگىر آسوردى:

— بونىك دىلەكە نەدە؟ كوجوچك خيالەست! — اوت، و اختار بولونك باشە دالار و سەو. برونەلر آتەجەز... بىكە وعد ايتەلر... آھ... — و و و و...

بەلونك بونىك آلى و مووغلى بەگىرەك سەرتەندىرە بولورلادى و اوك آتەلرەك آراسىنە طوب كې بولورلانا چوق ايتىك مەكەدەرجە اوفەكلى اولەقنى كوردى. بىلە:

— مووغلى... سەن مەيەن مەنەلە [بەلورلوق] قونوشەك... دىدى.

مووغلى باشى قالدېرەق بەگىرەدە قىزغىنى دېە باقىدى. پارەك كوزلرى سىيە قەقە قەدرەتەدى. — مەيەن مەنە ايلە كوروشەك... قورشونى مەيەنلەر... قانۇنەز مەت... ھەشە! بىن پەس بوغازلر... نە غەب! نە غەب!

مووغلى يەنە آرقەستە پەندى و

— بەلور باشى آجەندىنى زمان قورشونى مەيەنلەر آغاچلردن ايتەرك بى تەسلى ايتەلر... اولەردن باشقە كەسە آلدېرەمەدىكە.

آغلەلە باشلاىدى. بەلور خەمەردەندى:

— مەيەن قىلەسەنك تەسلىسى... طاشەدە چاغلان سەك سەك... ياز كوشەك سەرتەلىك! ئە مەركە انسان ياوروسى؟

— مەركە بىكە چوبىز و بىر چوق بىەك نەس شىلر و بىر دىلر... مەركە بى قولارى آراسىنە آلارق [۲] «درگە» نومرو: ۲۰

باشقە بىر قەسرى بوقدى. شەبەبەزەكە بىزەد بىكەن مەركەك موقى اوتىانان طاشە رولى بايان و سەنى بىكە طارق بىكەلر. و سەنى بىكە «مەركە» دىسىنەن ائەلەش بىرەدە سەجىزى و طەقەسەنى چوق مەكەل ياپدى. طارق بىكەدە اوغلى بىشەبىرەش بىر بابا، وقور و ھەيلى بىرەندى. راشەد رضا بىكە حەقلى بردوققور و سەقەندە چوق مەتەركە: بر آرقەداشەك بىشە بو سەلەردە كەندىسە حەركەت تەسلىيە ايتەدىكى خايلەرلەق، بونك دىكە بىسەلەر بىر مەنەقەن اولور دوشونچە سەلە اولە سەلە، نە اوقادار حەركەتەنەدە بوقادار مەتەرك اولاسەنى بىكەدە كەندىسەنى احوالە كورنلر تەجربە ايتەن طەندەم.

مەسلىنى مەزاد